

Hodnocení diplomové práce Terezy Jandáčkové na téma
Právo na respektování soukromého a rodinného života
v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva

Ve své diplomové práci se autorka věnovala zajímavému tématu, které souvisí s dynamickým vývojem koncepce soukromého a rodinného života v moderní společnosti. Studie pojednává o poměrně náročné problematice, která je nepochybně vhodným tématem diplomové práce na právnické fakultě.

Formální aspekty

Práce obsahuje 64 stran čistého textu. Autorka připojila kromě obsahu také velmi stručný seznam použitých zkratk. Práce je vybavena poměrně úzkým seznamem použité literatury. Autorce lze vytknout, že do velké míry opomenula odbornou literaturu psanou v češtině. Se zvolenou sekundární literaturou a s poznámkami pod čarou autorka pracovala velmi solidně a poctivě. Je také třeba ocenit práci s relevantní judikaturou.

Práce je čtivá a psaná odborným jazykem. Z formálního hlediska diplomová práce splňuje kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

Obsah

Kromě úvodu a závěru autorka členila svoji práci na 4 hlavní kapitoly. Systematika je přehledná, ale odpovídá struktuře analyzovaného problému jen zčásti. V úvodu autorka vysvětluje, že rozsah čl. 8 EÚLP je velice široký a že se proto hodlá věnovat především problematice práva dítěte znát svůj původ. Zúžení tématu lze na jedné straně uvítat, protože umožňuje autorce hlubší pohled do náročného právního tématu. Na druhé straně však představuje analyzovaný problém jen malou část aktuální problematiky práva na respektování soukromého a rodinného života, který podle názvu práce má být hlavním tématem práce. Propojení pojednání o obecném rámci čl. 8 EÚLP se zvolenou konkrétní právní otázkou se v první části práce nepodařilo zcela přesvědčivě. Poměrně slabá je v této souvislosti kapitola 1, která jen selektivně podává některé informace o systému EÚLP. Autorka vágně zmiňuje "promítnutí Úmluvy do národního práva" či údajnou nadřazenost Úmluvy národnímu právu (str. 9).

Za určitou kompenzaci slabého vstupu lze považovat již kapitolu 2, která podává ucelenější pojetí čl. 8 EÚLP z pohledu různých prvků tvořících současnou definici soukromého a rodinného života. Menší roli hrají z hlediska koncepce práce ochrana korespondence a obydlí podle čl. 8 EÚLP. V této části dokázala autorka jasně a přesvědčivě

spojit výklad práva na soukromý a rodinný život se širšími problémy lidskoprávní doktríny, jako je např. vymezení pozitivních vůči negativním povinnostem (včetně otázky horizontálního účinku práv) a uchopení relevantních kritérií pro test proporcionality. V kapitole 3 pojednala autorka zajímavým způsobem o střetu lidských práv, se zvláštním zřetelem na problematiku čl. 8 EÚLP.

Hlavním kladem práce je však kapitola 4, kde autorka analyzovala problém výkladu čl. 8 EÚLP v případech, ve kterých stěžovatelé uplatnili právo znát svůj původ. Autorka přehledně a přiměřeně kriticky rozebrala relevantní aspekty vybraných rozsudků jak s ohledem na konkrétní specifika jednotlivých případů, tak i v širším kontextu interpretace čl. 8 EÚLP. Lze jednoznačně ocenit, že autorka překročila stín pouhého recyklování poznámek pod čarou, které se stalo znakem řady publikací o EÚLP a judikatuře ESLP. Věcně a přesně rozlišovala mezi důvody, které byly zváženy pro účely testu proporcionality, a porovnávala závěry obsažené v rozsudku s menšinovými názory v odlišných stanoviscích soudců ESLP a v odborné literatuře.

Celkové hodnocení

Diplomantka předložila velmi kvalitní studii, která jak z formálního hlediska, tak i obsahově splňuje kritéria kladená na diplomovou práci na Právnické fakultě UK. Po zvážení zde uvedených pozitivních a negativních momentů doporučuji práci k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou „velmi dobře“ až "výborně". V rámci ústní obhajoby by se mohla diplomantka vyjádřit k následujícím otázkám:

- Na stránkách 27-29 pojednala autorka o ochraně obydlí. Během obhajoby by mohla vysvětlit, v čem se liší výklad tohoto práva v podání Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora EU. Mohla by pro tyto účely porovnat případ Niemitz, který je v práci opakovaně zmiňován, s případem Hoechst (rozsudek Soudního dvora ES ve spojených věcech 46/87 a 227/87, rozsudek ze dne 21. září 1989).
- Na str. 22-23 představila autorka společenský život jedince a jeho osobní vztahy jako důležitý prvek aktuální koncepce soukromého života. Pokrývá tato široká koncepce také právo na práci?

V Praze, dne 12. září 2011

Doc. Dr.iur. Harald Scheu, Ph.D.
Oponent